

İSTEMSİZ YABANCI DÜŞMANLIĞI REFLEKSİ BATI AVRUPA AKADEMİ DÜNYASINDA YERLEŞMİŞ YABANCI DÜŞMANLIĞINI GÖSTERİYOR: İSVEÇ ÖRNEĞİ

Teoman Ertuğrul TULUN

Analist

Analiz No : 2023 / 6

27.02.2023

Bu Analiz yazısının aslı İngilizce olarak 10 Şubat 2023 tarihinde kaleme alınmıştır. AVİM Çevirmeni Ahmet Can Öktem makalenin tercümesine katkı sağlamıştır.

Giriş

İsveçli bir profesör, bir Türk üniversite öğrencisine karşı yabancı düşmanı davranışta bulunmakla suçlanmıştır. Başlangıçta suçlamanın belirli ayrıntıları kamuoyuna açıklanmamış, ancak öğrencinin, Türk kökeni sebebiyle, hedef alındığını ve ötekileştirildiğini hissettiği belirtilmiştir.

Söz konusu vaka, her ne kadar ender rastlanmakta olduğu varsayılsa da, bazı Batı Avrupa akademik kuruluşlarında sürmekte olan yabancı düşmanlığı ve ırkçılık sorununu, bu sorunun ele alınmasına yönelik daha fazla farkındalığa ve bu hususta faaliyet gösterilmesine olan gereksinimi ortaya koymaktadır.

Vaka

Erasmus programı çerçevesinde, bir Türk üçüncü sınıf psikoloji lisans öğrencisi, tercih ettiği bir İsveç üniversitesinde 2023 yaz döneminde araştırma stajı yapmak üzere kabul edilmiştir.[1] Öğrenci, üniversitedeki bölümleri araştırırken, üniversitede klinik psikoloji çalışma grubunu yöneten bir profesör onun ilgisini çekmiştir. Öğrenci, 23 Kasım 2022 tarihinde yazdığı e-posta ile, bir araştırma projesi için değerlendirilme isteğini belirtmiştir. [2] Birkaç saat sonra, profesör aşağıdaki cevabı göndermiştir:

Sayın [başvuru sahibi], size yöneticilik yapmaktan memnuniyet duyardım. Ancak, Türkiye İsveçin NATOya katılmasına izin vermediği için, reddetmek zorundayım.

Üzgünüm! İyi çalışmalar...[3]

Bu yanıtı aldıktan sonra, öğrenci 5 Aralık tarihinde üniversiteye ayrımcılık şikâyetinde bulunmuş, profesörün cevabını siyasi sebeplere dayalı ve tamamen ırkçı olmasa bile ayrımcı şeklinde nitelendirmiştir. 6 Aralık tarihinde, üniversitenin psikoloji bölümünün Başkan Yardımcısından bir özür cevabı almıştır.[4]

İsveç Üniversitesi Tarafından Şimdiye Kadar Alınan Önlemler

Öğrenciye 6 Aralık tarihinde gönderilen ilk e-postada Başkan Yardımcısı, Profesörün davranışının uygunsuz olduğunu kabul ettiğini ve eşit şartlarda ve İsveç Ayrımcılık Yasası doğrultusunda eğitim dahil olmak üzere, bölüm bünyesinde bir dizi önleyici adım atılmasının planlanmakta olduğunu[5] ifade etmiştir. Üniversitenin Psikoloji Bölümü Başkanı, basın mensuplarına bahis konusu olayın meydana geldiğini ve iç işlemlerin yapılmakta olduğunu belirtmiş; aşağıdaki açıklamaları yapmıştır:

Araştırma stajyeri olarak bizi ziyaret etmek isteyen öğrencilerden çok sayıda talep almaktayız. Hepsini kabul edemiyoruz, ancak her türden talebin profesyonel bir şekilde yanıtlanmasını bekliyoruz. Söz konusu vakada, bu durumu öğrenir öğrenmez harekete geçtik ve durumu mevcut yöntemlerimize göre ele aldık.[6]

Öğrenci, başına gelen olayın buzdağının görünen kısmı olduğuna inanmakta olup, konuyu resmi bir şikayette bulunacak kadar ciddiye almış ve şu yorumda bulunmuştur: Profesör bunu bana yaptıysa, aynısını üniversiteye başvuran, farklı ırklardan gelen başka öğrencilere de yapar.[7]

Bu olay, ilk bakışta, akademi dünyasında hoşgörü ve kabul eksikliğinin münferit bir örneği gibi görünmektedir. Ancak, kanaatimce, aşağıdaki sorunun cevabının araştırılması gerekmektedir: Olay, akademi dünyasında sadece münferit bir vaka ve profesyonel olmayan bir cevap mıdır, yoksa söz konusu toplumun kökleşmiş bir dürtüsünün istemsiz dışavurumu mudur? Bu soruyu yanıtlamak için, İsveçteki son seçimleri ve çeşitli partilerin yabancı düşmanlığı ve ırkçılıkla bağlantılı olabilecek konulardaki tutumlarını kısaca hatırlamakta fayda vardır.

Son İsveç Seçimleri

Sağcı bloğun 2022 Eylül seçimlerinde çoğunluğu elde etmesinin ardından, İsveç'in İlimliler Partisinin Başkanı Ulf Kristersson, 14 Ekim tarihinde Hristiyan Demokratlar ve Liberallerle bir azınlık koalisyonu yönetimi kurmak üzere anlaşmaya varmıştır. Bu koalisyon yönetiminde, İlimli Parti, Hristiyan Demokratlar ve Liberaller olmak üzere üç parti mevcuttur. Buna ek olarak, yönetim, Hükümet dışından aşırı-sağcı ortağı olan milliyetçi İsveç Demokratlarından parlamento desteği alacaktır.[8]

11 Eylül seçimlerinin sonucu olarak, sağcı bloğun parlamentoda 176, solcu grubun ise 173 sandalyesi bulunmaktadır. İsveç Demokratları seçimlerde en başarılı parti olmuş, %

20,5luk rekor bir oy oranı ile ikinci en büyük parti haline gelmiştir.[9]

Ortak anlayışa göre, İsveç Demokratları Nazi sempatanları tarafından kurulmuş olup, onlarca yıldır marjinalleştirilmişlerdir. Bazı yorumcular, İsveç Demokratlarının seçim kampanyasında göç ve şiddet suçlarına yapmış olduğu vurgunun, daha önce hiç ana akım İsveç siyasetinin merkezine yerleştirilmediğini savunmaktadır. Bu tam olarak doğru değildir. Bazı makalelerde, İsveç Demokratlarının son seçimdeki yükselişinin yaratabileceği tehlikeye dair uyarıda bulunulduğunu hatırlamakta fayda vardır. Bu yazılarda partinin, Nazi ideolojisi propagandasıyla ilişkili tutumu ön plana çıkarılmıştır.[10]

Tidö Anlaşması: Aşırı Sağ ile Anlaşma

Tidö Anlaşması, son seçimden sonra İsveç Riksdagındaki (Parlamento) sağcı bloktan partilerin, İlimli Partiden Ulf Kristerssonun İsveç Başbakanı ve Kristersson Kabinesinin de İsveç hükümeti olarak aday gösterilmesine yönelik vardığı siyasi uzlaşdır. Anlaşma ismini müzakerelerin yapıldığı kaleden almıştır.

Anlaşma, altı kilit bölüm içermektedir: suç; sağlık; eğitim; büyüme ve ev ekonomisi; göç ve entegrasyon, çevre ve enerji. Metinde, İsveçli Demokratların yasa taslaklarının hazırlanmasında, komite başkanlarının atanmasında ve anlaşmanın "kapsadığı alanları etkileyen Avrupa endişelerinde" diğer partilerle birlikte "tam ve eşit etkiye" sahip olacağı on bir kez belirtilmiştir.[11]

Tidöde yer alan göç konusuna yönelik tutum, anlaşmanın en ağır eleştiri alan yönlerinden birisidir. Tido anlaşmasına göre, yeni hükümet, göç yasalarını frenlemek ve yabancılar için devlet yardımı almaya uygunluk koşullarını sıkılaştırmak da dâhil olmak üzere, ülkenin mülteci ve göç politikasında önemli değişiklikler yapmaya hazırlanmaktadır. Ayrıca, yeni düzenlemeler daha katı hapis cezalarına yol açarak mülteci ve sığınmacıların İsveç'e girişini zorlaştıracaktır.[12]

Paradigma Değişikliği

Yeni İsveç hükümetinin gerçekleştirmeyi hedeflediği reformları anlayabilmek için, Tidö anlaşmasına ilaveten hükümet politikası açıklamasının da okunması gerekmektedir.[13] Açıklama, siyasi doğruculuk adına İsveçte çok uzun süredir ihmal edilen veya inkar edilen derin sosyo-ekonomik zorlukların açık bir kabulüdür.[14]

Ulf Kristersson aşağıdaki açıklamayı yapmıştır:

İsveç refah devletinin temel taşlarından bazılarının -iç güvenlik, dış güvenlik, enerji arzı ve sosyal uyum- şimdi onarılıp, pekiştirilmesi gerekmektedir. Tamamen başarısız olunursa, bunun hasarı muazzam olacaktır. Ve eğer bu gerçekleşirse, İsveç artık İsveç olmayacaktır * Bütün bunların gerçekleşmesi zaman alacaktır. Ve hepimiz bunun ne kadar ciddi olduğunu anlamalıyız- suç çetelerinin gücü tehdit edildiğinde, büyük bir çatışma yaşanacaktır. İşlerin iyiye gitmeden önce daha da kötüye

gidebileceği riskini vurgulamak istiyorum. Semtleri ve yasadışı pazarları kontrol eden azılı suçlular, bunları isteyerek teslim etmeyecektir. Yasal faaliyetlere sızmış olan ve kamu kuruluşları ile işletmeleri yozlaştıran çeteler yerlerini isteyerek terk etmeyecektir. Ancak, ilerlemek için başka yol yoktur. Hükümet hem bu mücadeleyi üstlenmeli, hem de kazanmalıdır. Güvenlik, çağımızın en büyük özgürlük sorunu haline gelmiştir... Bunun sonucunda hem farklı ülkelerde doğan insanlar, hem de İsveçte doğan çocuklar ve gençler arasında tehlikeli bir sosyal dışlanma olmuştur... Bu Hükümetin mesajı, söz konusu durumun devam edemeyeceğidir. İsveç göç politikasında şu anda bir paradigma kayması gerçekleşmektedir.[15]

Bir Paradigma Kayması Var Mı?

Pek çok kişi, sağcı partilerin Avrupada doğrudan iktidara gelmesinden veya hükümeti dolayı yoldan etkilemesinden endişe etmektedir. Örneğin 27 yaşındaki medya yıldızı ve İsveç Demokratları siyasetçisi Rebecka Fallenkvistin, anlamı korkunç olan *Helg seger* sözünü kullandığı iddia edilmektedir. Bu söz, Nazi selamı olan Sieg Heil ifadesinden yalnızca bir harfle farklılık göstermektedir. Bu ve benzeri örneklerle beraber, hükümet yetkililerinin mesajları, yeni paradigma değişikliğinin işaretleri olarak gösterilmektedir.[16]

Ancak, bazıları paradigma kaymasının abartılmaması gerektiğini ileri sürmektedir. Değişim, İsveçte farklı düzeylerde zaten başlamıştı.[17] Sosyal Demokrat parti lideri Magdalena Andersson, Paradigma kaymasının 2015 yılında gerçekleştiğini öne sürmüş, aşağıdaki açıklamada bulunmuştur:

Paradigma kayması 2015te oldu ve bunu gerçekleştiren bizlerdik * 2015teki mülteci krizinin ardından göç politikasının büyük ölçüde yeniden düzenlenmesi, biz Sosyal Demokratlar tarafından yapılmıştır ve politikada tam bir sıkılaştırmaya gidilmiştir.[18]

Seçimden sonra, İsveçli dijital haber yayıncısı *The Local*, bilimsel olmayan bir anket yapmıştır. Ankette şu sorular sorulmuştur:

* İsveçte hoş karşılanıp karşılanmadıkları, İsveçin sağcı İsveç Demokratları tarafından desteklenen yeni hükümetine karşı ne hissettikleri, İsveç ırkçı ve yabancı düşmanı bir ülkedir ifadesinin doğru olup olmadığı ve yeni hükümetin İsveçte kalma planlarını etkileyip etkilemediği... yönünde düşünceleri sorulmuştur...[19]

Anket, çok sayıda göçmenin İsveçte her zaman yapısal bir ırkçılık sorunu olduğuna inandığını ortaya koymuştur.

Mesela, İsveçin batısında yaşayan bir kişi şu örneği vermiştir:

İsveçte finans mühendisliği alanında yüksek lisansını almış ve iki yıldır iş bulamayan Ganalı siyahi bir kişi tanıyorum * Tüm sınıf arkadaşları iş bulabilmiştir. Kendisi, şimdi Burger Kingde çalışıyor.[20]

Ayrıca, bazı göçmenler mevcut hükümetten önce bile İsveçlilerin ırkçı olduğuna inanmaktadır. Örneğin, bir insani yardım çalışanı şu açıklamada bulunmuştur:

* derinlerde her zaman ırkçılık olmuştur, ama yine de bunun tüm İsveçlileri kapsamadığını düşünüyorum * Entegre olunması zor bir toplumdur. İsveçin insan haklarını koruyan hoşgörülü bir toplum olduğu imajına inanıyorlar, ancak gerçekler o kadar da temiz değil... [21]

Hintli bir doktora öğrencisi göçmen, İsveçlilerin hayali bir balonun içinde yaşadığını öne sürüp, aşağıdaki ifadede bulunmuştur:

Bir doktora öğrencisi olarak, genellikle akademisyenlerle, diğer yüksek eğitilmiş bireylerle ve uluslararası yönelimli İsveçlilerle tanışma eğilimindeyim. Bu balonun içinde kendimin sıcak karşılandığını ve kendimi rahat hissediyorum * Ancak, bu balonun dışında, uyum sağlamadığımı hissettiğim zamanlar oluyor, bir yabancı olarak görüldüğümün fazlasıyla farkındayım. Ve tek yapmak istediğiniz ortama uyum sağlamak olduğunda bu rahatsız edici olabiliyor.[22]

Sonuç

İsveç'te yabancı düşmanlığı ve ırkçılık konusunda sağlıklı bir değerlendirme yapabilmek için, İsveç'in yerleşik yapısal ayrımcılık konusundaki tarihsel siciline bakmak gerekmektedir. Yüzyıllık Beyaz Üstüncülük ve İsveçte Aşırı Sağın Yükselişi: İlerlemeci Değerler Ve Politikalar İçin Ciddi Bir Tehdit Mi Doğuyor?[23] başlıklı AVİM analizimizde belirttiğimiz üzere, İskandinav öjenik hareketi[24] Birinci Dünya Savaşı öncesinde en yüksek seviyeye ulaşmış ve 1930lar ile 1940larda bir uygulama haline dönüşmüştür. Söz konusu dönemde, İsveç, ulusal öjenik topluluğu olan tek ülke olmuş ve 1934-1976 yılları arasında kısırlaştırma politikaları uygulamıştır. İsveçin ilk kısırlaştırma yasası 1935 senesinde yürürlüğe girmiş ve 1941de kapsamı genişletilmiştir. Hastanın rızası olmadan kısırlaştırmaya izin verilmiştir. Örneğin, 1950lerin başına kadar, zihinsel engelliler büyük ölçekte kısırlaştırılmıştır.

Bu süreç, İsveç "soyunu" arındırmayı, gelecek nesilleri sağlam ve sağlıklı insanlar arasında "istenmeyen" bireyler yaratacak genetik unsurların aktarımından "kurtarmayı" amaçlamıştır. 1997 yılında, 1935-1975 yılları arasında yürütülen kısırlaştırma uygulamalarını sorgulamak amacıyla, bir İsveç hükümet komisyonu kurulmuştur. Komisyon, bir etnik temizlik politikasının parçası olarak İsveçin ırksal saflığını iyileştirmek amacıyla, yaklaşık 63.000 kişinin hükümet onayıyla kısırlaştırılmış olduğunu bir raporda belirlemiştir. Bu durum, 1999 yılında, zorunlu kısırlaştırmaya tabi tutulan kişilere tazminat ödenmesi ne yönelik bir parlamento kararının alınmasına yol açmıştır. COVID-19 salgını döneminde, İsveçte benzer bir anlayışın yansımaları görülmüştür. İsveç, sürü bağışıklığı uygulamaya çalıştığı dönemde, sürünün hayatta kalacağı anlayışıyla yaşlı nüfusunda büyük kayıplar vermiştir. Bunun gerçekleşebilmesi için, toplumun daha zayıf bireylerinin feda edilmesi gerekiyordu.[25]

İsveçin, vatandaşlarına yönelik yürüttüğü bu ayrımcı uygulamalar, İsveç toplumunun çoğunluğunun, güçlülerin hayatta kalması için zayıfların ve ötekilerin feda edilmesini normalleştiren bir anlayışa sahip olabileceğini göstermektedir. Ne yazık ki, bu anlayışın

günümüzdeki yansımaları ırkçılığa kadar uzanan yabancı düşmanlığı, Türkler gibi belirli gruplara karşı ayrımcı ve düşmanca yaklaşımların benimsenmesi ve Müslüman-karşıtlığının normalleştirilmesi şeklinde ortaya çıkabilmektedir. Gerçek şu ki, İsveç örneği, maalesef üzücü ve acı veren bir durum teşkil etmektedir.

*Fotoğraf: *The Local*

[1] Hannes Lännerholm, Turkisk student nekad praktik av professor, *Expressen*, 14 Ocak 2023, blm. Sveriges Nato-Ansökan, <https://www.expressen.se/nyheter/turkisk-student-nekad-praktikplats-av-professor/>; Johanna Sundbeck, Hatstorm mot svensk professor som nekade turkisk student, *AftonBladet*, 14 Ocak 2023, blm. Politik, <https://www.aftonbladet.se/a/3E5z7M>; Svensk professor sade nej till turkisk utbytesstudent □ på grund av Natoprocessen *Dagens Hyneter*, 14 Ocak 2023, blm. Sverige, <https://www.dn.se/sverige/svensk-professor-sade-nej-till-turkisk-utbytesstudent-pa-grund-av-natoprocessen/>.

[2] Swedish Professor Punishes Turkish Student over Swedens NATO Bid, *TRT World*, 14 Ocak 2023, blm. News, <https://www.trtworld.com/magazine/swedish-professor-punishes-turkish-student-over-sweden-s-nato-bid-64475>; Burcu Calik Gocumlu, Turkish Agency Condemns Swedish Professor for Discriminating against Student over NATO Row, *Anadolu Agency*, 15 Ocak 2023, blm. Europe, <https://www.aa.com.tr/en/europe/turkish-agency-condemns-swedish-professor-for-discriminating-against-student-over-nato-row/2787915>.

[3] Al Mayadeen Al Mayadeen Editorial Staff, Turkish Student Denied Internship over Swedens NATO Bid, *Al Mayadeen English*, 14 Ocak 2023, blm. MENA, <https://english.almayadeen.net/news/miscellaneous/turkish-student-denied-internship-over-swedens-nato-bid>.

[4] Al Mayadeen Editorial Staff.

[5] Al Mayadeen Editorial Staff.

[6] Swedish Professor Punishes Turkish Student over Swedens NATO Bid.

[7] Swedish Professor Punishes Turkish Student over Swedens NATO Bid.

[8] Swedens Moderates Party Strikes Minority Govt Deal with Far-Right Backing, *France 24*, 14 Ekim 2022, blm. Europe, <https://www.france24.com/en/europe/20221014-sweden-s-moderates-party-strikes-minority-government-deal>.

[9] Swedens Ulf Kristersson Elected PM with Support from Far Right, *France 24*, 17 Ekim 2022, blm. Europe, <https://www.france24.com/en/europe/20221017-sweden-s-ulf-kristersson-elected-pm-with-support-from-far-right>; Charles Szumski, EU Lawmakers Slam EPP for Siding with Far-Right amid Swedish Election Results, *Euractiv*, 15 Eylül 2022, blm. Politics, https://www.euractiv.com/section/politics/short_news/eu-lawmakers-slam-epp-for-siding-with-far-right-amid-swedish-election-results/.

[10] Teoman Ertuğrul Tulun, Century Old White Supremacism And The Far-Rights Rise In Sweden: A Credible Challenge To Progressive Values And Policies?, *Center For Eurasian Studies Analysis Series* 2018, sy 1 (21 Ocak 2018): 5, <https://doi.org/10.31219/osf.io/qmk5x> , <https://avim.org.tr/en/Analiz/CENTURY-OLD-WHITE-SUPREMACISM-AND-THE-FAR-RIGHT-S-RISE-IN-SWEDEN-A-CREDIBLE-CHALLENGE-TO-PROGRESSIVE-VALUES-AND-POLICIES> .

[11] Swedens Ulf Kristersson Elected PM with Support from Far Right; Anne-Françoise Hivert, Coalition Agreement Shows Far Right Has a Tight Grip on Swedens New Government, *Le Monde.Fr*, 15 Ekim 2022, blm. Sweden, https://www.lemonde.fr/en/international/article/2022/10/15/coalition-agreement-shows-far-right-has-a-tight-grip-on-sweden-s-new-government_6000472_4.html.

[12] Dale Gavlak, New Swedish Government to Tighten Migration Policy, *Voice of America*, 27 Ekim 2022, blm. Europe, <https://www.voanews.com/a/new-swedish-government-to-tighten-migration-policy-/6808370.html>.

[13] Ulf Kristersson, Statement of Government Policy 18 October 2022 (Government Offices of Sweden, 18 Ekim 2022), <https://doi.org/10/statement-of-government-policy/>.

[14] The Brussels Times, New Swedish Government with Support of Far-Right Party Takes on Socio-Economic Problems, 20 Ekim 2022, blm. Magazine, <https://www.brusselstimes.com/309825/new-swedish-government-with-support-of-far-right-party-takes-on-socio-economic-problems>.

[15] Kristersson, Statement of Government Policy 18 October 2022.

[16] Elisabeth Asbrink, Sweden Is Becoming Unbearable, *New York Times*, 20 Eylül 2022, blm. Opinion.

[17] Emma Löfgren, Sweden Elects: Budget Reforms, a Paradigm Shift and 26 Seconds of Silence, *The Local*, 31 Ekim 2022, blm. Sweden Elects, <https://www.thelocal.se/20221031/sweden-elects-budget-reforms-a-paradigm-shift-and-26-seconds-of-silence/>.

[18] Social Democrat Leader Backs Swedens Harsh New Immigration Policies, *The Local*, 26 Ekim 2022, blm. Politics, <https://www.thelocal.se/20221026/social-democrat-leader-backs-swedens-harsh-new-immigration-policies/>.

[19] Becky Waterton, SURVEY: Sweden Is Decades behind on Racism and Diversity, *The Local*, 26 Ekim 2022, <https://www.thelocal.se/20221026/survey-sweden-is-decades-behind-on-racism-and-diversity/>.

[20] Waterton.

[21] Waterton.

[22] Waterton.

[23] Tulun, Century Old White Supremacism And The Far-Rights Rise In Sweden: A Credible Challenge To Progressive Values And Policies?

[24] Öjeniğin amacı insan nüfusunun genetik kalitesini iyileştirmektir. Bu gelişmenin gerçekleşmesi için, değersiz olarak görülen kişi ve gruplar, üstün ve hayatta kalacak kadar kuvvetli kabul edilen insanlar için dışlanabilir veya feda edilebilir. Öjenik terimini icat eden ve öjenik öncüsü olan Sir Francis Galton, Temmuz 1904 tarihinde öjeniğin amacını kararınca kullanılabilir kadar çok tesiri bir araya getirmek, toplumdaki yararlı sınıfların bir sonraki nesle kendi oranlarından daha fazla katkıda bulunmasına neden olmak olarak açıklamıştır.

[25] Teoman Ertuğrul Tulun, Swedens Coronavirus Fight Strategy And Bitter Memories Of Past Eugenic Practices, *Center For Eurasian Studies Analysis Series* 2020, sy 15 (04 Mayıs 2020): 5 , <https://doi.org/10.31219/osf.io/zb2jn> , <https://avim.org.tr/en/Analiz/SWEDEN-S-CORONAVIRUS-FIGHT-STRATEGY-AND-BITTER-MEMORIES-OF-PAST-EUGENIC-PRACTICES-1>.

Yazar Hakkında :

Teoman Ertuğrul Tulun , Avrasya İncelemeleri Merkezi'nde (Ankara) analisttir. Dr. Teoman Ertuğrul Tulun, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi doktorasını Ankara İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'nde

tamamladı. Avrupa Birliđi alışmaları, Küreselleřme, Yabancı Düşmanlığı, Nefret Söylemi alışmaları ve Uluslararası İlişkiler *alanlarında çalışmalar yapmaktadır.*

Atıfta bulunmak için: TULUN, Teoman Ertuğrul. 2026. "İSTEMSİZ YABANCI DüşMANLIğI REFLEKSİ BATI AVRUPA AKADEMİ DÜNYASINDA YERLEşMİş YABANCI DřMANLIđINI GÖSTERİYOR: İSVEÇ RNEğİ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Analiz No.2023 / 6. şubat 27. Eriřim Mayıs 19, 2026. <https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Analiz/ISTEMSIZ-YABANCI-DUSMANLIGI-REFLEKSI-BATI-AVRUPA-AKADEMI-DUNYASINDA-YERLESMIS-YABANCI-DUSMANLIGINI-GOSTERİYOR-ISVEC-ORNEGI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 ankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır